MAATALOUS

Viime kesänä löytyi onnistujia ja toisaalta epäonnistujia, joilla puolet sadosta jäi sateen vuoksi korjaamatta. **PALVELURYHMÄPÄÄLLIKKÖ SARI PELTONEN**

Kasvintuotannon kustannukset viime vuonna 2000-luvun korkeimmat

Kasvinviljelyn hehtaarikustannus on noussut 250 eurolla kahdessa vuodessa. Viljan hinnannousu piti tulokset kuitenkin pääosin plussalla. Vain rehuohra tuotti tappiota.

KIMMO HAIMI

Kasvinviljelyn kustannukset nousivat viime satokaudella keskimäärin lähes 150 euroa hehtaarilta verrattuna edelliseen vuoteen. Kustannukset nousivat jo toista vuotta peräkkäin. Vuotta aiemmin nousua oli runsaat sata euroa hehtaarilta.

Tuotetun viljatonnin kustannukset nousivat keskimäärin yli 30 euroa. Kustannusten nousu oli kutakuinkin sama kuin viljan hinnannousu edellisvuodesta.

Sadosta saatu parempi hinta valui siten käytännössä kokonaan kohonneiden kustannusten kattamiseen.

Tulokset käyvät ilmi Pro Agrian lohkotietopankin tuloksista. Pro Agria on tähän mennessä analysoinut viljelyn kehittämisryhmien talousseurannan tuloksia runsaalta 20 000 hehtaarilta ja 300 tilalta. Analysoidut tilat ja hehtaarit painottuvat vilja- ja öljykasvien viljelyyn.

Vaikea kasvukausi, suuret kustannukset

Erittäin sateinen korjuukausi nosti viljan kuivauskulut lähes kaksinkertaisiksi. Oman lisänsä kustannuksiin tekivät myös edellisvuodesta viidenneksellä kallistuneet lannoitteet.

Vuosi oli myös kasvinsuojelullisesti vaativa. Kasvinsuojeluun tilat käyttivät vajaan viidenneksen edellisvuotta enemmän, selvittää Pro Agria Kasvin palveluryhmäpäällikkö **Sari Peltonen**.

Tulosta kohensi kuitenkin viljan ja öljykasvien nousujohteinen hintakehitys.

”Koska markkinahinnat ovat säilyneet hyvinä, kustannusten nousu on pääosin saatu katettua sillä. Viljan hinnat olivat noin 15–40 euroa ja öljykasvien 70 euroa tonnilta edellisvuotta parempia”, Peltonen toteaa.

Hinnannousun hyötyä söi kuitenkin osaltaan sateiden heikentämä sato.

Peltonen muistuttaa, että tulokset ovat seurantatilojen keskiarvoja. Tilojen väliset erot ovat kuitenkin suuret.

”Viime kesän oloissa löytyi onnistujia, jotka saivat kaiken satonsa korjattua hyvissä olosuhteissa ja joilla peltomaiden rakenne oli hyvässä kunnossa. Toisaalta oli epäonnistujia, joilla jopa puolet sadosta jäi sateiden jalkoihin korjaamatta ja jotka kärsivät myös merkittäviä laatutappioita, kertoo Peltonen.

Kasvikohtainen tulos vuonna 2012

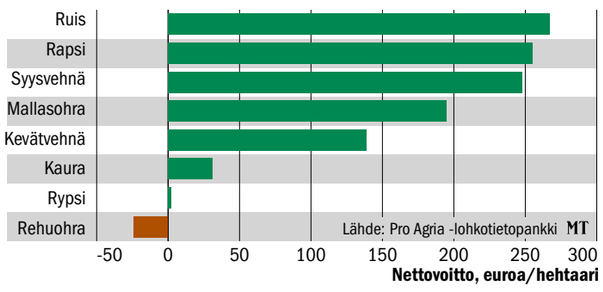

Kevätvehnän viljelyn muuttuvat kustannukset 2008–2012

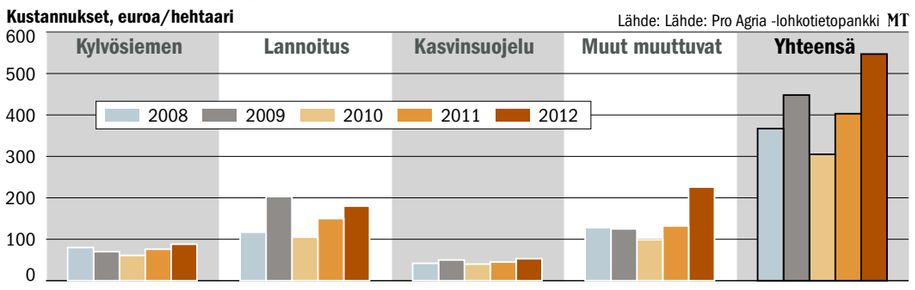

Pro Agria neuvoo: Satsaa kasvukuntoon

Viime vuoden seurantatulokset osoittavat, että viljelijöiden pitää kyetä hallitsemaan entisestään tuotannon kustannukset entistäkin tarkemmin. Käytetyille tuotantopanoksille pitää saada riittävästi vastinetta sekä sadon määrän että siitä saatavassa hinnan muodossa.

Siihen kannattaa kiinnittää Pro Agrian mukaan huomiota jo tulevan kasvukauden viljelytoimia suunnitellessa.

Tilille kertynyt jo lisäkustannuksia

Pro Agria muistuttaa viljelijöitä siitä, että viime kesän vaikeat sääolosuhteet ovat jo nyt aiheuttaneet kustannuksia myös tälle kasvukaudelle.

”Mikäli pellot tallaantuivat pahoin korjuussa tai kasvustot jäivät korjaamatta, kylvöalusta on kevätmuokkauksella saatava jälleen kasvukuntoon seuraavaa kasvia varten. Se aiheuttaa lisäkustannuksia kevään muokkaustöihin”, muistuttaa palveluryhmäpäällikkö **Sari Peltonen** Pro Agria -keskusten liitosta.

Myös pellolle jääneiden kasvijätteiden murskaus ja muokkaus sekä pellolle syntyneiden urien tasaus vaatii ylimääräistä työtä.

”Syntyneet vauriot ja edelliskauden kasvustojätteet voivat jo suoraan vaikuttaa haitallisesti uuden kasvuston kehitykseen ja lisätä kasvinsuojelun tarvetta.”

Pro Agrian asiantuntijoiden mukaan pahimmin märkyydestä kärsineillä lohkoilla kannattaa viljanviljelyn sijaan satsata perusparannustoimiin, kuten maan vesitalouden ja ojituksen kunnostamiseen.

Tämän jälkeen lohkot on hyvä kylvää maata kuohkeuttavilla, syväjuurisilla kasveilla, esimerkiksi viherlannoitusnurmen muodossa, maan kasvukunnon parantamiseksi.

”Vaikka viljan hinnat ovat nyt suhteellisen korkeat, kannattaa tilakohtaisesti laskea, paljonko satoa täytyy tuottaa, jotta se olisi kannattavampi vaihtoehto kuin esimerkiksi viherlannoitusnurmi. Peltojen kasvukuntoon ja viljelykiertojen monipuolistamiseen tulee panostaa, jotta maaperä kestäisi yhä yleisemmäksi käyvät säiden ääri-ilmiöt. Näin saadaan myös parhain hyöty markkinoilta, kun sadon määrä ja laatu vastaavat ostajan tarvetta.”

JUHANI REKU

Ruis teki positiivista tulosta.

Kevätviljat tappiolla, ruis ja rapsi voitolla

Pro Agrian tarkastelussa taloudellinen tulos oli paras syysviljoilla ja kevätrapsilla. Kun kaikista tuotoista vähennetään kustannukset, tuotanto jäi plussalle noin 250 euroa hehtaarilta.

Syysviljojen hyvää tulosta selittävät erittäin hyvät sadot. Korjuukauden sateetkaan eivät runnelleet niitä samaan tapaan kuin kevätviljoja.

Kevätrapsin tulosta taas selittää viljoja parempi markkinahinta ja noin 1700 kilon hehtaarisato. Rypsiin verrattuna satoa kertyi 500 kiloa enemmän. Sen ansiosta rapsihehtaari tuotti keskimäärin 260 euroa paremman tuloksen kuin rypsi, jonka tulos jäi hyvin niukasti plussalle.

Positiivista tulosta tekivät myös mallasohra, kevätvehnä ja kaura. Sen sijaan rehuohran hehtaaritulos painui heikon sadon myötä 25 euroa tappiolle.

Rypsin matalaa keskisatoa selittää osittain korjaamatta jäänyt ala. Rypsistä jäi korjaamatta lähes viidennes. Myös kevätvilja-alasta jäi korjaamatta viitisen prosenttia.

Erikoiskasveista kumina oli tänä vuonna tuloksekas. Sen hyvän tuloksen taustalla oli yli tuhanteen kiloon noussut hehtaarisato ja hyvä markkinahinta.

JUHANI REKU

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Lumikatastrofi uhkaa karitsoimisia Walesissa

Pohjois-Walesissa arvioidaan satojen, jopa tuhansien lampaiden kuolleen luminietoksiin. Lumi on saartanut ja peittänyt vuorilla olevia karjasuojia ja eläimiä on kuollut kylmyyteen ja hapen puutteeseen.

Daily Post verkkolehden mukaan tilanne on pahin 50 vuoteen. Vastaavanlaisia vaikeuksia lumen takia on edellisen kerran ollut vuosina 1947 ja 1963.

Lampurit ahertavat vuorokaudet ympäri löytääkseen lumeen hävinneitä eläimiään ja pelastaakseen edes osan kevään karitsoista. Kuolleiden eläinten lopullinen määrä selviää vasta lumien sulamisen jälkeen.

VM 300SK AITOSUORAKYLVÖKONE HUIPPUVARUSTEIN JÄRJETTÖMÄN EDULLISESTI!

VM 300 SK esittelykoneet upealla varustepaketilla nyt vain 39 900€ (alv 0%)

Varustepakettiin sisältyy:
- Piensiemen/starttilantasäiliö
- Pyöränvälijyrä
- Pintavahdit (varustepaketin arvo 5280 €)

Ole nopea, koneita on rajoitettu erä!

Katso lähin myymäläsi www.yrma.net/yhteystiedot ja kysy myyjiltämme lisää!

Yrittäjien Maatalous
puh. 09-276 4550
info@yrma.net • www.yrma.net
YRMA

Joka kolmas lammastila aikoo laajentaa

Lihasta yli puolet markkinoidaan suoraan tilalta asiakkaille

Suomessa aletaan oppia syömään lammasta ja karitsaa myös pääsiäissesongin ulkopuolella.

Kasvava kiinnostus lampaanlihan kuluttamiseen on kääntänyt myös lammastilojen lukumäärän kasvuun.

Uuhipalkkiota haki viime vuonna kaikkiaan yli 856 tilaa, eli hieman useampi kuin vuotta aiemmin. Keskimääräinen katraskoko oli 67 uuhta.

Kasvu näyttäisi myös jatkuvan. Gallup Elintarviketiedon Lammastalouden kehitysnäkymät 2020 -raportin mukaan joka kolmas lammastila suunnittelee investointeja.

Puolet investoinneista koskee uusien tuotantotilojen rakentamista tai vanhojen tilojen laajennuksia.

Tiloista lähes 80 prosenttia aikoo jatkaa lammastaloutta vuoteen 2016 ja lähes 70 prosenttia vuoteen 2020.

Varmimmin tuotantoa jatkavat Lounais- ja Itä-Suomen lammastilat sekä yli 50 uuhen tilat.

Lammastalouden kasvu on ollut huiminta viime vuosina Ahvenanmaalla, jossa tuotetaan jo yli 15 prosenttia koko maan lampaanlihasta.

Uuhien kokonaismäärä kasvaa

Raportin mukaisten suunnitelmien toteutuessa keskimääräinen uuhiluku kasvaisi vuoteen 2020 mennessä 106 uuheen tilaa kohden.

Kokonaismäärä nousisi noin 65 000 uuheen, eli 13 prosenttia nykyisestä.

Runsas 80 prosenttia tiloista pitää lampaita lihantuotannon takia. Tämä näkyy myös teuraskaritsojen ruhopainon kasvuna.

Puolelle tiloista on arvoa myös maiseman- ja perinnebiotooppien hoidolla ja joka neljännelle tilalle villan ja taljojen tuotannolla.

Lammastalous houkuttaa edelleen myös uusia yrittäjiä, kertoo lammastalouden kehityspäällikkö **Pia Parikka** Pro Agria Keskusten Liitosta.

”Taustalla on lisääntynyt kysyntä. Kotimainen karitsanliha viedään käsistä.”

Vaikka kotimainen tuotanto kasvaa, se kattaa kulutuksesta yhä vain noin viidenneksen.

Yli puolet myy suoraan

Lampaista pääosa teurastetaan pienteurastamoissa. Yli puolet kotimaisesta lampaanlihasta markkinoidaan tiloilta suoraan asiakkaille.

Luomu- ja lähiruuan kysynnän kasvu on luonut lampaanlihalle uusia markkinoita, Parikka arvioi.

Luomulammastalous kiinnostaa joka kolmatta nykyistä lammastilaa.

Vuonna 2011 lammastiloista 13 prosenttia oli luonnonmukaisessa tuotannossa kotieläinten osalta. Osuus kasvoi edellisestä vuodesta.

”Suunta näyttää jatkuvan, sillä aina suurempaa osaa uuhista syötetään luomurehuilla tiloilla, joissa pellot ovat luomussa, mutta eläimet eivät vielä”, Parikka sanoo.

TERHI TORIKKA

Suomalaishunaja saattaa ehkäistä korvatulehduksia

Suomalainen tutkimus on ensimmäisenä maailmassa osoittanut, että hunaja pystyy vastustamaan pneumokokkibakteeria. Pneumokokki aiheuttaa korva- ja poskiontelotulehduksia.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa tutkittiin kotimaisia yksikukkahunajia ja niiden vaikutuksia hengitystieinfektioita aiheuttavaa pneumokokkia, kurkunpäätulehdusta aiheuttavaa Steptococcus pyogenes -bakteeria sekä sairaala- ja haavainfektioita aiheuttavia Staphylococcus aureus- ja MRSA-bakteereita vastaan.

Hunajissa havaittiin antimikrobista aktiivisuutta eli niissä on ominaisuuksia, jotka ehkäisevät mikrobien lisääntymistä ja saattavat pystyä hävittämään niitä.

Antimikrobisuus koski kaikkia tutkittuja neljää tautia aiheuttavaa bakteeria. Erityisen aktiivisia olivat horsma-, kanerva- ja tattarihunajat, mutta myös puolukka- ja lakkahunajissa todettiin merkittävää antimikrobista aktiivisuutta.

Hunajissa havaittiin tuoreessa tutkimuksessa antimikrobista aktiivisuutta.

”Tutkimus avaa monenlaisia uusia sovelluksia kotimaisille hunajille”, sanoo dosentti **Carina Tikkanen-Kaukanen** Ruralia-instituutista Mikkelistä.

Hunajatutkimusta johtaneen Tikkanen-Kaukosen mukaan hunajan mahdolliset ennalta ehkäisevät vaikutukset pneumokokki-infektioihin voidaan osoittaa vasta kliinisillä kokeilla.

Hunajalla tiedetään olevan antimikrobisia vaikutuksia noin 60 eri bakteerilajia kohtaan. Suomalaisten hunajien antimikrobisuutta ei ole aiemmin tutkittu.

Ruralia-instituutin yhteistyökumppanina hankkeessa on Itä-Suomen yliopisto.

Tutkimus oli osa suurempaa tutkimuskokonaisuutta, jota ovat rahoittaneet Tekes ja Euroopan aluerahasto, Suomen Mehiläishoitajien Liitto, Kiantama Oy, Fazer Makeiset Oy, Vip-Juicemaker Oy, Foodfiles Oy ja Suomen Akatemia

MAIJA ALA-SIURUA

Maitovaltuuskunta kaipaa tukipäätöksiä

MTK:n Maitovaltuuskunta perää hallitukselta jämäköitä päätöksiä Etelä-Suomen tukiratkaisun aikaansaamiseksi.

”141:n litratuet on hoidettava omana ratkaisuna, muuten tukikokonaisuus jää riittämättömäksi eteläsuomalaisille maitotiloille”, tuore puheenjohtaja **Mauri Penttilä** toteaa maitovaltuuskunnan tiedotteessa.

Maitovaltuuskunta näkee tärkeänä, että koko maassa on käytettävissä kuukausittain maksettava litratuki.

Pohjoisen tuen osalta maitovaltuuskunta on tyytyväinen, että kiintiöiden päättyessä vuonna 2015 tuen maksu jatkuu litrojen perusteella ja tilakohtaisena kattona toimii tukioikeus.

Valtuuskunta on jo aiemmin linjannut, että perustan pitäisi noudattaa mahdollisimman pitkälle nykykiintiöitä.

”Alustavien tietojen mukaan lopullinen malli saataisiin hyväksyttyä jo syksyllä komissiossa. Se helpottaisi tilojen päätöksentekoa”, Penttilä toteaa.

Valtuuskunta kaipaa ymmärrystä cap:n täydentävien ehtojen toteutukseen ja muuhun eläintiloihin kohdentuvaan byrokratiaan sekä valvontoihin.

”Tukivalvontaan pitäisi saada neuvonnallisempi ote, eikä inhimillisesti pienistä puutteista pitäisi heti sanktioiden iskeä. Annetaanhan autonkatsastuksessakin oikeus korjata puutteet”, Penttilä kommentoi.

Maitovaltuuskunta on tyytyväinen MTK:n Tyyppinavettahankkeen avaamiin tietoihin rakentamisen kustannuksesta.

Valtuuskunta haluaa tukea toimia, joilla kustannustehokkuutta parannetaan esimerkiksi valkuaiskasvien tutkimuksen kautta. Ala haluaa jatkossakin pysyä vapaana geenimuunnelluista rehuista.

Maitovaltuuskuntaan kuuluu 51 maidontuottajaa eri puolilta Suomea.

TERHI TORIKKA

MAATALOUDESTA LYHYESTI

Ruotsissa syödään tuontilammasta

Ruotsissa syötävästä lampaanlihasta noin 65 prosenttia on ulkomaalaista. Lampaanlihaa tuodaan pääasiassa Irlannista ja Uudesta-Seelannista, kertoo Svensk kött.

Lampaanlihan kulutus kasvaa, mutta hitaasti. Vuonna 2010 ruotsalainen söi noin 1,6 kiloa lammasta.

Noin 8 700 tilaa kasvattaa lampaita.

Uusia perunoita pääsiäiseksi

Johan Sandgrenin kasvihuoneesta Göteborgin pohjoispuolelta korjataan uudet perunat sopivasti pääsiäiseksi, kertoo ATL. Rocket-perunaa saadaan 400–600 kiloa.

Ensimmäisistä perunoista maksettiin noin tuhat kruunua eli noin 119 euroa kilolta.

Sandgren aikoo lahjoittaa perunarahoista 5 000 kruunua Hjärnskadefonden-järjestölle.